

Високоінтенсивні бойові дії в містах. Ближній бій та вуличні бої у звичайній війні в місті

Цей посібник є скороченою версією більш повного посібника «Військова міська боротьба на рівні загону», опублікованого Special Tactics у 2017 році, який вимагав контрольованого розповсюдження і не міг бути опублікований в електронному вигляді, оскільки містив конфіденційну, але незасекречену інформацію щодо тактики ведення військових дій у містах США.

У цій версії з оригінального посібника вилучено два розділи, які не містять конфіденційної інформації, що робить цю скорочену версію придатною для міжнародного цифрового розповсюдження.

ВИСОКОЕФЕКТИВНІ БОЙОВІ ДІЇ В МІСТАХ

**БЛИЖНІЙ БІЙ ТА ВУЛИЧНІ БОЇ
У ЗВИЧАЙНІЙ ВІЙНІ В МІСТІ**

Видавництво
«К Н Т»
Київ – 2023

УДК 35.355(351)
В 53

В 53 **Високоінтенсивні бойові дії в містах. Близький бій та вуличні бої у звичайній війні в місті.** / [переклад з англ. Валентина Білашевич]. — Київ: Вид. «КНТ», 2023. — 144 с.

ISBN 978-966-370-891-1

Цей посібник є скороченою версією більш повного посібника «Військова міська боротьба на рівні загону», опублікованого Special Tactics у 2017 році, який вимагав контрольованого розповсюдження і не міг бути опублікований в електронному вигляді, оскільки містив конфіденційну, але незасекречену інформацію щодо тактики ведення військових дій у містах США.

У цій версії з оригінального посібника вилучено два розділи, які не містять конфіденційної інформації, що робить цю скорочену версію придатною для міжнародного цифрового розповсюдження.

ISBN 978-966-370-891-1

© Видавництво «КНТ», 2023.

ЗМІСТ

ОГЛЯД КУРСУ	4
Високоінтенсивна звичайна міська війна	4
Війна низької інтенсивності проти війни високої інтенсивності	5
Про цей посібник	6
ВСТУП Чотири стовпи виживання.....	8
Правильне мислення	8
Ситуаційна обізнаність.....	9
Оволодіння навичками	9
Фізична підготовка	10
БЛИЖНІЙ БІЙ Поняття та основи	11
Три принципи ведення ближнього бою	11
Негайне та відкладене входження	12
Навмисна зачистка проти екстреної зачистки	13
Комбінації методів, розробка ТТР/SOP та навчання	14
СТРУКТУРА ПІДРОЗДІЛУ Організація міських боїв	15
БАЗОВИЙ МІСЬКИЙ БІЙ Первинний вступ і тактичне групування	21
ОСНОВИ ВЕДЕННЯ МІСЬКОГО БОЮ Негайний вхід	39
ОСНОВИ ВЕДЕННЯ МІСЬКОГО БОЮ Відкладений вхід	65
ВИСОКОІНТЕНСИВНИЙ МІСЬКИЙ БІЙ Зовнішнє пересування	74
ВИСОКОІНТЕНСИВНИЙ МІСЬКИЙ БІЙ Кулемети та гранати... ..	87
ВИСОКОІНТЕНСИВНІ МІСЬКІ БОЇ Врахування особливостей місцевості	111
ВИСОКОІНТЕНСИВНИЙ МІСЬКИЙ БІЙ Основи оборони	128
ВИСОКОІНТЕНСИВНІ МІСЬКІ БОЇ Евакуація та транспортування поранених	132
ПОДАЛЬШЕ НАВЧАННЯ Курси та ресурси	141

*За тих, хто жив до нас,
живих і полеглих*

ОГЛЯД КУРСУ

Високоінтенсивна звичайна міська війна

Цей посібник є скороченою версією більш повного посібника «Військова міська боротьба на рівні загону», опублікованого Special Tactics у 2017 році, який вимагав контрольованого розповсюдження і не міг бути опублікований в електронному вигляді, оскільки містив конфіденційну, але незасекречену інформацію щодо тактики ведення військових дій у містах США. У цій версії з оригінального посібника вилучено два розділи, які не містять конфіденційної інформації, що робить цю скорочену версію придатною для міжнародного цифрового розповсюдження.

Перший розділ, присвячений основам ведення бою в місті, по суті, забезпечує кращу презентацію матеріалів, які можна знайти у військових посібниках з відкритими джерелами. Оскільки Special Tactics змогла включити лише ті теми, які висвітлені в існуючих урядових публікаціях, у цьому розділі не розглядаються деякі питання, які висвітлені в повній версії. Тим не менш, цей розділ все одно надасть цінну базову інформацію про тактику ведення бойових дій у місті, подібну до тієї, яку зараз викладають у військових школах США.

Другий розділ містить основну цінність цього нового посібника, зосереджуючи увагу на часто нехтуваній темі високоінтенсивної звичайної війни. Майже вся сучасна американська військова доктрина і доктрина спеціальних операцій зосереджена на тактиці високоточного ближнього бою (CQB), яка бере свій початок від підрозділів спеціальних операцій з

визволення заручників. Існує помітна прогалина в тактиці, яка зосереджена на тому, як боротися з майже рівним за силою супротивником на звичайному полі бою. Така тактика і знання можуть виявитися особливо корисними для збройних сил союзників, оскільки конфлікти звичайного типу стають все більш поширеними у світі.

Війна низької інтенсивності проти війни високої інтенсивності

Після 11 вересня 2001 року США та їхні союзники виявилися втягнутими в численні конфлікти низької інтенсивності. Виходячи з оперативної необхідності мінімізації жертв серед цивільного населення, багато тактик ведення бойових дій у містах, що розвинулися в цей період, зосереджувалися на точності та вибірковості цілей. Однак у випадку звичайної війни бойові дії в містах можуть розвиватися за кількома ключовими напрямками.

Під час бою високої інтенсивності в місті, швидше за все, цивільне населення або евакуюється, або намагатиметься триматися подалі від бойових дій. Навіть якщо цивільне населення залишається на полі бою, випадкова загибель цивільних може сприйматися як трагічна неминучість війни високої інтенсивності. Як наслідок, командири матимуть набагато більше свободи у застосуванні важкого озброєння і вогневої потужності.

Коли перед вами стоїть добре озброєний ворог, завдання зачистки приміщення або будівлі стає набагато небезпечнішим. Група розміром з роту може зачистити будівлю, але загинути в результаті потужного вибуху, коли ворог підірве заздалегідь встановлені фугаси. У деяких випадках підрозділи можуть взагалі не заходити в приміщення або будівлю, а використовувати вогневу міць для нейтралізації загроз на відстані.

Застосування артилерії та вибухівки змінить міський ландшафт. Будівлі можуть бути пошкоджені, нестабільні, горіти або бути задимленими. Коли будівлі повністю зруйновані, завали

можуть стати ще кращими позиціями для оборони. Військовим підрозділам може бути корисно поспілкуватися з пожежниками про те, як пересуватися і діяти в сильно пошкоджених будівлях.

Каналізаційні колектори і тунелі метро стануть набагато важливішими у звичайній міській війні, оскільки вони пропонують приховані маршрути для пересування містом, не наражаючись на прямий вогонь і артилерію. Однак ці вузькі проходи також можуть стати смертельними пастками, якщо противник зачистить їх за допомогою вибухівки або вогнеметів.

Втрати в міських боях, як правило, дуже високі. Крім того, наступний високоінтенсивний міський бій, ймовірно, буде першим, в якому бійці з обох сторін будуть носити сучасні бронезилети. Це врятує життя, але також може означати набагато більший відсоток поранених («WIA») на відміну від вбитих («KIA»). Велика кількість поранених становить набагато складнішу логістичну проблему для евакуації, ніж рівна кількість вбитих, що є критично важливим фактором, який необхідно планувати заздалегідь.

Про цей посібник

Цей посібник містить ідеї, тактичні прийоми, методи і процедури, які допоможуть військовим підрозділам підвищити свою живучість і ефективність в умовах війни в місті, що ґрунтуються на здоровому глузді. Хоча організація, озброєння та доктрини різних родів військ різняться між собою, ця книга має на меті надати гнучкі принципи, які можуть бути корисними для будь-якого війська в найрізноманітніших тактичних ситуаціях.

Усі ТТР (Tactics, Techniques and Procedures – тактика, техніка і процедури), наведені в цьому посібнику, перевірені в боях і є результатом багатьох десятиліть уроків, отриманих в ході бойових дій. Тому читач може бути впевнений, що все в цьому посібнику ґрунтується на надійних тактичних принципах і здоровому глузді. Однак це не означає, що кожен читач погодиться з інформацією, представленою в цьому посібнику.

Бойові командири є найкращими суддями щодо загроз та потреб свого підрозділу. Підрозділи повинні розробляти власні ТТР, пристосовані до їхніх конкретних потреб. Мета цього посібника – підтримати цей процес, надавши широкий вибір варіантів на вибір. Деякі організації можуть прийняти та впровадити всі методи, описані в цьому посібнику.

Інші організації можуть вирішити прийняти деякі методи, а інші – ні. У будь-якому випадку, цей посібник найкраще використовувати як довідник або керівництво, щоб допомогти бойовим підрозділам розробити та вдосконалити власні ТТР для військових операцій у міському середовищі (MOUТ).

Посібник також може наштовхнути на нові ідеї, поставити під сумнів припущення або заохотити до дискусії на тактичні теми. Незалежно від того, хто «перемагає» в тактичній суперечці, процес неупередженого обговорення, піддавання сумніву та оскарження тактичних концепцій завжди є корисним. Якщо ця книга зможе заохотити до такого мислення, ставити під сумнів і обговорювати, вона матиме дуже позитивний вплив на боєготовність і тактичну ефективність у військовому співтоваристві.

ВСТУП

Чотири стовпи виживання

«Чотири стовпи» виживання – це правильне мислення, обізнаність у ситуації, володіння навичками та фізична підготовка. Ці стовпи формують основу для успіху в будь-яких бойових ситуаціях. Цей посібник має на меті не стільки навчити конкретним технікам, скільки підвищити реальні шанси читача на виживання та успіх у реальній бойовій ситуації. Вправний стрілець, який психологічно не готовий до стресу бою і не готовий застосувати зброю на ураження, може програти непідготовленому супротивнику. Відсутність ситуаційної обізнаності, навіть на мить, може призвести до того, що досвідчений боєць стане жертвою некваліфікованого ворога. Тому будь-яка програма бойової підготовки повинна ґрунтуватися на наступних чотирьох стовпах.

Правильне мислення

Правильне мислення є найбільш важливим з чотирьох стовпів. Простіше кажучи, люди з правильним мисленням приділяють значний час і енергію підготовці до бою і тренуються на випадок найгіршого сценарію. Багато людей навчаються стріляти з пістолета або вивчають бойове мистецтво, але їхні навички швидко занепадають, бо вони не тренуються достатньо часто. Мати правильне мислення означає бути жорстким, рішучим, ніколи не йти на компроміс і вживати всіх можливих заходів для забезпечення виживання. У бойовій ситуації мати правильне мислення означає бути готовим без вагань застосувати смертоносну силу і ніколи не здаватися під час бою, незважаючи на страх чи біль. Тренувальні вправи, наведені в цьому посібнику, допоможуть вам розвинути правильне мислення.

Ситуаційна обізнаність

Відсутність ситуаційної обізнаності є однією з основних причин невдач або загибелі в бойових ситуаціях. У сучасному суспільстві ситуаційна обізнаність більшості людей дуже низька. Вони, як правило, проводять свій день, занурені у власні думки та проблеми, і мало звертають увагу на те, що відбувається навколо них. Люди, які живуть у відносно безпечному середовищі, впадають у ще більшу самозаспокоєність і невідповідність. Думка «це не може статися зі мною» в кінцевому підсумку може виявитися катастрофічно помилковою. Більшість жертв злочинів, тероризму та інших смертоносних нападів прожили своє життя з думкою: «Це не може статися зі мною».

Люди з правильним мисленням розуміють важливість ситуаційної обізнаності і докладають дисциплінованих зусиль для її розвитку. Ситуаційна обізнаність починається з усвідомлення загрози та усвідомлення того, що погані речі можуть трапитися з кожним. Ситуаційна обізнаність передбачає намагання завжди залишатися пильними, не впадаючи в параною. У бойових умовах ситуаційна обізнаність включає в себе проведення детального вивчення місцевості перед розгортанням, відстеження тенденцій у тактиці противника та вивчення поточних розвідувальних зведень. Найкращий спосіб покращити свою ситуаційну обізнаність – це докладати свідомих зусиль для її постійного розвитку та вдосконалення.

Оволодіння навичками

Після того, як ви сформувавши правильне мислення і добре орієнтуєтесь в ситуації, наступним кроком буде забезпечення належних навичок або «інструментів» для самозахисту в бойовій обстановці. Прагнучи вдосконалити свої навички, важливо вибрати найкращі вміння та прийоми, які є простими, ефективними, легкими у виконанні та можуть бути реалістично застосовані в

реальних умовах. Потім ви повинні повторювати ці техніки, поки вони не стануть другою натурою. Це максимізує шанси на те, що ви будете реагувати негайно в стресовій ситуації. Основна мета цього посібника – допомогти вам розвинути навички.

Фізична підготовка

Фізична підготовка є критично важливим, але часто ігнорованим фактором, який впливає на ваші шанси на виживання в бойовій ситуації. Навіть досвідчені бійці з правильним мисленням і високим рівнем ситуативної обізнаності можуть програти бій просто тому, що у них закінчилася енергія. Для того, щоб підтримувати належний рівень бойової готовності, вам не потрібно досягати такого ж рівня фізичної підготовки, як у професійних або олімпійських спортсменів. Достатньо просто залишатися здоровим, підтримувати належний рівень серцево-судинної витривалості, швидкості бігу, функціональної сили та координації. Популярні комерційні фітнес-програми не завжди фокусуються на найкорисніших здібностях, необхідних для ведення бою. Наприклад, багато людей бігають підтюпцем, але чи багато з них також бігають спринт для розвитку швидкості? Вміння швидко бігати, не падаючи, є однією з найважливіших навичок виживання в перестрілці чи надзвичайній ситуації, проте більшість людей рідко практикують спринт. Для тих, хто цікавиться бойовою підготовкою, Special Tactics пропонує низку книг та курсів на цю тему.

БЛИЖНІЙ БІЙ

Поняття та основи

Чотири стовпи – правильне мислення, обізнаність у ситуації, володіння навичками та фізична підготовка – створюють фундамент для успіху в будь-якому тактичному бою. На цьому фундаменті ґрунтуються найважливіші концепції та засади, які застосовуються саме до ближнього бою (CQB). По-перше, існують три принципи CQB: несподіванка, швидкість і жорстокість дій. Існують також різні категорії техніки входу в бій: негайні та відтерміновані. І, нарешті, існують два різних типи техніки зачистки: продумана та екстрена.

Три принципи ведення ближнього бою

Три принципи – несподіванка, швидкість і жорстокість дій – мають вирішальне значення для успіху і застосовуються до всіх видів міських операцій і ближніх боїв. Навіть якщо команди вирішують сповільнити темп, діяти обережніше або зайняти більш оборонну позицію в конкретних ситуаціях, ці принципи все одно застосовуються. Наприклад, принцип швидкості не вимагає, щоб члени команди завжди рухалися так швидко, як тільки можуть, а лише настільки швидко, щоб утримувати ініціативу і мінімізувати вразливість.

Несподіванка

Несподіванка є критично важливим елементом для успішного тактичного проникнення і може бути досягнута шляхом швидкого виконання, обману та шоку. При вході в будівлю або приміщення команди повинні використовувати елемент несподіванки, щоб вселити максимальний страх і розгубленість у свідомість противника. Несподіванка особливо важлива на початковій фазі процесу проникнення, оскільки вона допомагає команді перехопити

ініціативу в перші критичні секунди операції і приголомшити противника до того, як він встигне відреагувати.

Швидкість

Швидкість допомагає команді захопити та утримувати ініціативу, випереджаючи противника. Проте принцип швидкості не означає, що члени команди завжди повинні рухатися так швидко, як тільки можуть. Якщо члени команди рухаються занадто швидко і діють необачно, це може призвести до катастрофічної невдачі. Контрольований швидкий рух (іноді його називають «обережний поспіх») часто виявляється найефективнішим у ситуації високого стресу. Членам команди потрібно рухатися достатньо швидко, щоб випередити ворога, зберегти ініціативу, мінімізувати вразливість і не «загрузнути».

Жорстокість дій

Жорстокість дій означає максимальний рівень шоку для ворога, при цьому зберігаючи контроль над ситуацією. Багато ворогів, з якими доводиться стикатися командам, є надзвичайно цілеспрямованими, жорстокими та агресивними. Особливо це стосується терористів та екстремістів. Ворога часто не залякати військовою силою. Ймовірно, ворогу буде байдуже, чи є штурмова група добре підготовленою, добре озброєною або частиною елітного тактичного підрозділу. Ворог буде атакувати безжально і агресивно, і тому може знадобитися високий рівень агресивних дій, щоб придушити і підкорити ворога. Однак, жорстокість дій все одно повинна застосовуватися контрольовано і методично. Команди повинні використовувати лише той рівень сили, який необхідний для вирішення ситуації, і повинні докладати всіх зусиль, щоб не завдати шкоди невинним цивільним особам.

Негайне та відкладене входження

Методи CQB можна розділити на « негайне входження» і «відкладене входження». Методи негайного входу передбачають

наступальний, агресивний рух і були розроблені військовими силами спеціальних операцій для ситуацій зі звільнення заручників. Негайне входження передбачає використання несподіванки і швидкості для негайного входу і проникнення в приміщення, не витрачаючи часу на первинну оцінку приміщення ззовні. Хоча іноді це необхідно, негайний вхід, як правило, більш небезпечний, ніж відкладений.

Тактика відкладеного входу призначена для того, щоб мінімізувати вразливість членів команди і максимізувати переваги укриття і приховування. Тактика відкладеного входу передбачає очищення якомога більшої частини кімнати або коридору ззовні, перш ніж увійти в приміщення. Тактика запізненого входу є хорошим варіантом для ситуацій, коли час на боці команди і немає необхідності в швидкому просуванні. Відкладений вхід також може бути корисним у ситуаціях, коли команда очікує на міни-пастки або засідку.

Навмисна зачистка проти екстреної зачистки

Методики зачистки CQB також можна розділити на «продуману» та «екстрену» зачистку. Різниця між ними полягає не стільки у швидкості, скільки в тому, наскільки ретельно і уважно ви виконуєте процес зачистки. Можна дуже швидко реалізувати продуману тактику, якщо команда ретельно очистить кожен кімнату і небезпечну зону. По суті, при проведенні цілеспрямованої зачистки команда не обирає жодних коротких шляхів.

Екстрена тактика є протилежною тактиці цілеспрямованої зачистки. В екстреній ситуації команді може знадобитися йти короткими шляхами і не зачищати кожен кімнату або небезпечну зону повністю. Це підвищує рівень ризику. Однак у надзвичайній ситуації, коли час є критично важливим або існує неминуча небезпека для невинних людей, команда може вирішити взяти на себе більший рівень ризику.

Комбінації методів, розробка ТТР/SOP та навчання

Командам не обов'язково обирати лише один з описаних методів. Навпаки, команди можуть використовувати ці методи в різних комбінаціях, щоб відповідати потребам унікальної ситуації. Спочатку команда може обережно входити в будівлю, використовуючи методи затриманого входу та цілеспрямованої зачистки. Якщо команда виявляє заручників у будівлі, вона може швидко перейти до негайного входу та екстреної зачистки.

Окремі підрозділи і тактичні групи також повинні розробити унікальні ТТР (тактика, методи і процедури) і SOP (стандартні оперативні процедури), які відповідають конкретним уподобанням і потребам організації. Цей посібник є лише орієнтиром для надання пропозицій та ідей. Зрештою, кожен підрозділ або організація повинні розробити власні, адаптовані до їхніх потреб ТТР і SOP і зібрати їх у збірнику. Цей збірник повинен постійно оновлюватися та оцінюватися з часом, щоб відображати уроки, отримані в польових умовах та під час навчання. Методи повинні наголошувати на безпеці, контролі та цілісності команди, намагаючись при цьому досягти переваги в живій силі та вогневій потужності в кожному бою.

Також дуже важливо часто відпрацьовувати техніку в реалістичних умовах. Якщо сучасні тренувальні засоби недоступні, команди можуть створювати реалістичні сценарії, використовуючи тренування на місцевості (інженерна стрічка, прив'язана до кілків у землі, щоб зобразити конфігурацію приміщення) або навіть настільні вправи. Команди повинні зберігати високу дисципліну і суворо дотримуватися ефективного режиму тренувань. Члени команди також повинні проводити якомога більше часу на полігоні, щоб відточувати свої навички поведінки зі зброєю та влучність стрільби.

СТРУКТУРА ПІДРОЗДІЛУ

Організація міських боїв

Структура та організація підрозділів більшості збройних сил пристосована, в першу чергу, для ведення бойових дій у сільській місцевості. Для того, щоб оптимізувати ефективність у міських боях, як звичайних, так і нетрадиційних, може бути корисною реорганізація відділень і взводів у кілька способів. Однак, при зміні існуючої структури підрозділу або доктрини, завжди краще зробити зміни мінімальними, щоб вони не виявилися контрпродуктивними і не позбавили підрозділ гнучкості.

Найважливіша відмінність між структурою сільських підрозділів та міських – це позиціонування командирів малих підрозділів на полі бою. У сільських операціях командирам малих підрозділів може бути корисно бути відокремленими від підлеглих їм частин. Тоді командир може вільно пересуватися полем бою, спілкуватися з різними підлеглими підрозділами, спостерігати за полем бою з різних кутів і керувати пересуванням або вогнем. На рівні відділення це означає, що командир відділення не буде прикріплений до жодного з підлеглих йому/їй підрозділів, а зможе вільно пересуватися між підрозділами і приєднуватися до того, який з них потребує керівництва в даний момент.

Однак, наявність окремого лідера в міському бою може бути заплутаною і небезпечною. Окрема людина, яка «плаває» між штурмовими групами і бігає туди-сюди в різні кімнати, ризикує бути застреленою своїми підлеглими. По-друге, як буде показано далі, наявність центрального керівника, який контролює дві або три команди в будівлі, насправді є більш заплутаною, ніж надання командам можливості безпосередньо спілкуватися одна з одною.

Ще одним важливим фактором у структурі міського підрозділу є зміна ролі кулеметів. У сільському бою часто найкраще швидко ввести кулемети в бій, щоб досягти найбільшого обсягу вогню по

ворогу за найкоротший час. Тому в бою в сільській місцевості кулемети, як правило, розміщуються біля переднього краю строю і повинні бути одними з перших, хто розгортається і вступає в бій.

При зачистці приміщень і будівель кулемети зазвичай виявляються занадто громіздкими, щоб бути ефективними, і тому вони є останньою зброєю, яка входить до приміщення. В ідеалі, часто краще взагалі не використовувати кулемети для зачистки приміщень, а тримати їх в окремих підрозділах, які можуть бути використані для створення поспішних оборонних позицій або для ведення вогню з вікон для ураження цілей на вулиці на більшій відстані. З огляду на ці міркування, може бути корисно реорганізувати підрозділ, щоб вивести більшу, громіздку зброю з ближнього бою і зберегти її для ведення бою на більшій відстані, для якого вона придатна.

Варіанти формування підрозділів армії США

Згідно з доктриною армії США, піхотне відділення складається з двох вогневих груп і незалежного командира відділення. Для модифікації існуючого підрозділу для проведення міських операцій може бути корисним виключити окрему посаду командира підрозділу і назавжди прикріпити командира підрозділу до команди «Альфа». Командир альфа-команди стане другою особою в команді або «2IC» альфа-команди. Командир відділення технічно залишатиметься під контролем обох команд, але в бою він/вона зосередиться на управлінні командою «Альфа». Також може бути корисним перевести обох навідників SAW до команди «Браво», залишивши «Альфу» як спеціальний штурмовий елемент або елемент зачистки приміщень, в той час як «Браво» забезпечуватиме посилену вогневу міць для утримання та оборони захоплених позицій. Втім, всі ці організаційні зміни – лише пропозиції. В деяких випадках командири захочуть зберегти існуючу доктринальну організацію або розробити іншу структуру, яка відповідатиме потребам конкретного підрозділу та оперативним вимогам.

Книги, які можуть вас зацікавити

Піхотний бій. У сільській місцевості на рівні відділення. Тактика малих підрозділів і бойова техніка для піхоти та розвідувальних підрозділів

Тактика ближнього бою. Зачистка будівель двома військовими

Оборона в місті (населеному пункті). Методичні матеріали

Техніка засідки для малих піхотних підрозділів

Нічний бій. Техніка і тактика

Методичні рекомендації "Контрзасадні дії" (за досвідом проведення ООС (раніше АТО))

Перейти до галузі права
Військове право

[Перейти на сайт →](#)